

Sygn. akt: III AUa 705/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka (spr.)

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

SSO del. Romuald Kompanowski

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2012 r. w Łodzi

sprawy **A. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddziałowi w W.**

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Płocku

z dnia 1 marca 2012 r., sygn. akt: VI U 107/12;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 705/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 listopada 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. zobowiązał A. C. do zwrotu kwoty 1433,74 zł. jako nienależnie pobranego świadczenia.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 1 marca 2012r. Sąd Okręgowy w Płocku oddalił odwołanie A. C. od decyzji z dnia 21 listopada 2011r.

Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach:

A. C. w okresie od 1 stycznia 2010r. do 30 kwietnia 2010r. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy. W dniu 10 listopada 2011r. organ rentowy dokonał z urzędu poświadczenia przychodu osiągniętego przez odwołującego w okresie od stycznia 2010r. do kwietnia 2010r. w spółce z o.o. (...). Przychód ten wyniósł kwotę 14 353,70zł. W ocenie Sądu Okręgowego bez znaczenia jest kwestia roszczeń z ustawy wypadkowej, bo nie ma ona związku z rozliczeniem faktycznie pobranej renty w 2010r. Ubezpieczony nie kwestionował rachunkowych wyliczeń organu rentowego, a więc wysokości pobranej renty i osiągniętego przychodu. W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne. Powołał się na treść art. 104 ust. 1, 3, 5,7 i art. 105 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na podstawie art. 104 ust. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do emerytury, renty z tytułu

niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W myśl ust. 8 w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130% tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998 r. w wysokościach tam wskazanych.

Zgodnie z Komunikatem Prezesa ZUS z 22 listopada 2010r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2010r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur i rent (M.P.z 2010r. Nr 89 poz. 1040) w okresie osiągnięcia przychodu przez ubezpieczonego tj. od 1 stycznia 2010r. do 30 kwietnia 2010r. graniczne kwoty przychodu odpowiadające 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń wyniosły 2179,70 zł. od 1 stycznia 2010r. do 28 lutego 2010r. i 2270,60 zł. od marca 2010r. do 31 maja 2010r. Graniczne kwoty przychodu odpowiadające 130% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń wyniosły 4048,10 zł. od 1 stycznia 2010r. do 28 lutego 2010r. i 4216,70 zł. od marca 2010r. do 31 maja 2010r. Wnioskodawca przekroczył niższą graniczną kwotę przychodu ustaloną dla roku 2010 tj. 8900,60 zł. o 5452,87 zł. Uzasadniało to zmniejszenie świadczeń na podstawie art. 104 ust. 8 ustawy emerytalnej. Zgodnie z Komunikatem Prezesa ZUS z 20.02.2009r. (M.P. z 2009, Nr 14 poz. 188) od 1 marca 2009r. kwoty maksymalnych zmniejszeń wynoszą 467,09 zł. dla emerytur i rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i 350,34 zł. dla rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Od 1 marca 2010r. kwoty maksymalnych zmniejszeń wynoszą 488,67 zł. dla emerytur i rent z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i 366,53 zł. dla rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Z uwagi na powyższe prawidłowo organ rentowy wyliczył zmniejszenie renty od stycznia 2010r. do kwietnia 2010r. ($2 \times 359,34 \text{ zł} + 2 \times 366,53 \text{ zł.} = 1433,74 \text{ zł.}$). Zgodnie z treścią art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS za nienależnie pobrane świadczenia uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczone o braku prawa do ich pobierania. Wnioskodawca pobrał nienależne świadczenie w kwocie 1433,74 zł. Mając powyższe na uwadze Sąd odwołanie oddalił.

Apelację od powyższego wyroku wniósł A. C.. Zarzucił naruszenie prawa procesowego art. 386 par. 4 kpc poprzez nierozpoznanie istoty sprawy. Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i zasądzenie kosztów postępowania za wszystkie instancje.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że rozliczenie renty powinno nastąpić po zakończeniu roku kalendarzowego, a nie od 1.01. do 30.04.2010r. Ponadto w dniu 22 marca 2010r. złożył wniosek o ponowne prawo do renty z ogólnego stanu zdrowia i sprawa ta nie jest do dnia dzisiejszego rozpoznana. Brak zatem podstaw prawnych do rozliczenia przez organ rentowy renty za 2010r. w związku z przychodem osiągniętym w okresie od 1.01. do 30.04. 2010r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu albowiem Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie.

Z niespornych ustaleń Sądu I instancji wynika, że A. C. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 1 stycznia 2010r. do 30 kwietnia 2010r. W okresie od 1 stycznia 2010r. do 12 marca 2010r. A. C. osiągnął przychód ze stosunku pracy w wysokości 14 353,47zł. Kwota przychodu uzasadniająca zmniejszenie renty wyniosła w okresie od 1 stycznia 2010r. do 30 kwietnia 2010r. 8900,60 zł. Kwota maksymalnego zmniejszenia w okresie od 1 stycznia 2010r. do 30 kwietnia 2010r. wyniosła 1433,74 zł. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia precyzyjnie wyjaśnił metodologię wyliczeń i Sąd Apelacyjny ją podziela.

Jedyna kwestia sporna dotyczy okresu rozliczeniowego renty. Zdaniem apelującego, skoro w toku jest sprawa o dalsze prawo do renty, od 1 maja 2010r., to organ rentowy nie miał prawa do rozliczenia pobranej w okresie od 1.01.2010r. do 30.04.2010r. renty, do czasu prawomocnego zakończenia sprawy o dalszą rentę. Sąd Apelacyjny stanowiska skarżącego nie podziela. W sporze jest decyzja z dnia 21 listopada 2011r. i ona podlega ocenie z punktu widzenia

zgodności z prawem. Na dzień 21 listopada 2011r., ani też do dnia wyrokowania przez Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny, wnioskodawca nie był uprawniony do renty po dniu 30 kwietnia 2010r. Zgodnie z treścią art. 316 § 1 kpc po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. „Stanem rzeczy w rozumieniu przepisu art. 316 § 1 KPC są zarówno okoliczności faktyczne sprawy, jak i przepisy prawa, na podstawie których ma być wydane rozstrzygnięcie (ich zmiana pomiędzy wytoczeniem powództwa lub złożeniem odwołania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych a zamknięciem rozprawy). Ponieważ art. 316 § 1 KPC ma również zastosowanie w postępowaniu odwoławczym, to sąd drugiej instancji obowiązany jest brać pod uwagę zmiany w stanie faktycznym i prawnym sprawy, wpływające na treść rozstrzygnięcia” (tak: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 2012-01-18, II UK 117/11; wyrok Sądu z 2011-12-02, II UK 72/11)

Skoro więc wnioskodawca rentę z tytułu niezdolności pobierał tylko do 30 kwietnia 2010r., to prawidłowo ZUS rozliczył tę rentę tylko za ten okres i porównał do wysokości przychodu uzasadniającego zmniejszenie świadczenia w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2010r., a nie do wysokości przychodu uzasadniającego zmniejszenie za cały 2010. Zgodnie bowiem z § 7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty z dnia 22 lipca 1992 r. (Dz.U. Nr 58, poz. 290 ze zm.), które to rozporządzenie ma zastosowanie również i obecnie na mocy art. 194 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z 2009-08-12, II BU 9/09) okres, z którego ustala się łączną kwotę dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę oraz kwoty graniczne dochodu, ulega odpowiedniemu skróceniu w roku kalendarzowym, w którym powstało lub ustało prawo do świadczeń.

Niesporne jest, że A. C. w wielu decyzjach przyznających mu rentę z tytułu niezdolności do pracy, wydanych przed 2010r. (decyzja I (...) z 21.04.2006r.; decyzja I (...) z 26.05.2008r.) był pouczony o okolicznościach powodujących zawieszenie albo zmniejszenie świadczenia. Zatem spełnione zostały przesłanki z art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do żądania zwrotu nadpłaconego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację.